

ולהשפילם מהם כראוי. אשרי העם שיודעים לסדר את שבח וכוונם כראוי. מפאן והלאה סדור התפלה כמו שתקן.

כתוב (תהלים כב) ואתה ה' אל תרחק אילותי לעזרתי חושה. דוד המלך אמר את זה בשעה שהיה מתקן ומסדר את תשבת המלך כדי לחבר את השמש ללכנה. פינן שהיה מתקן ומסדר את שבחיו להתחבר, אמר ואתה ה' אל תרחק.

ואתה ה' - סוד של חברות אחת בלי פרוד. אל תרחק - פינן שעלתה להתחבר עם בעלה, והכל בעולם העליון, ומשם רוצה לעלות לאין סוף להתקשר הכל למעלה למעלה, ולכן אל תרחק להסתלק מאתנו ולעזב אותנו.

ולכן בתוך סדור התשבת צריכים ישראל להכלל שם ולהדבק עם מלמטה, שאלמלא ירצה להתעלות הפכוד הנה, הרי ישראל למטה אחוזים בו ומחזיקים בו שלא יעזב אותו להתרחק מהם. ולכן התפלה בלחש, כמי שמדבר בסוד עם המלך. ובעוד שהוא בסוד עמו, לא מתרחקת ממנו כלל.

אירותי - מה איל וצבי, בשעה שהולכים ומתרחקים, מיד חוזרים לאותו מקום שעזבו - אף הקדוש ברוך הוא, אף על גב שהתעלה למעלה למעלה באין סוף, מיד חוזר למקומו. מה הטעם? משום שישראל למטה אחוזים בו, ולא עוזבים אותו להיות נשכח ולהתרחק מהם. ולכן, אילותי לעזרתי חושה.

ומשום כך צריכים להתאחד עם הקדוש ברוך הוא ולאחז בו כמי שממשיך מלמעלה למטה, שלא

דמריהון, פדקא יאות. מפאן ולהלאה סדורא דצלותא כמה דאתתקנת.

בתיב (תהלים כב) ואתה יי' אל תרחק אילותי לעזרתי חושה. דוד מלפא אמר דא, בשעתא דהוה מתקן ומסדר תושבתא דמלפא, בגין לחברא שמשא בסיהרא. פינן דהוה מתקן ומסדר שבחין דיליה לאתחברא, אמר ואתה יי' אל תרחק.

ואתה יי' רזא דחברותא חדא בלא פרודא. אל תרחק, פינן דאיהי סלקא לאתעטרא בבעלה, וכלא בעלמא עלאה, ומתמן בעי לסלקא לאין סוף, לאתקשרא כלא לעילא לעילא, ובגין כך אל תרחק, לאסתלקא מינן, לשבקא לן.

ובגין כך, בגו סדורא דתושבתא, בעאן ישראל לאתפללא תמן, ולא תדבקא בהדיהו מתתא, דאלמלא יבעי לאסתלקא האי כבוד, הא ישראל לתתא אחידן ביה ותקפין ביה, דלא שבקי ליה לאתרחקא מנייהו. ועל דא צלותא בלחש, כמאן דמליל ברזא עם מלפא, ובעוד דאיהו ברזא עמיה, לא אתרחקא מניה כלל.

אירותי, מה איל וצבי, בשעתא דאזלי ומרחקי, מיד אהדרן להווא אתר דשבקי, אוף קדשא בריך הוא, אף על גב דאסתלק לעילא לעילא באין סוף, מיד אהדר לאתריה. מאי טעמא. בגין דישראל לתתא אתאחדן ביה, ולא שבקין ליה לאתנשיא, (מניה) ולא אתרחקא מנייהו. ועל דא, אילותי לעזרתי חושה.

ובגין כך בעינן לאתאחדא ביה בקודשא בריך הוא, ולאחדא ביה, כמאן דאמשיך

מעילא לתתא, דלא ישתבק בר נש מניה, אפילו שעתא חדא. ועל דא פד

סְמִיךְ גְּאוּלָּה לְתַפְלָה, בְּעֵי לְאַחְדָּא בֵּיהּ, וְלֹא שְׁתַּעֲי בַּהֲדִיָּה בְּלַחֲשׁוֹ, בְּרִזָּא, דְּלֹא יִתְרַחֵק מִיָּנָן, וְלֹא יִשְׁתַּבֵּק מִיָּנָן, וְעַל דָּא כְּתִיב (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּינִי אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם. (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שְׂפָכָה לוֹ אֲשֶׁרִי הָעַם שְׂיִי אֱלֹהֵיו.

לְשָׂאָר אִישׁ עֲזוּב מִמֶּנּוּ אֶפְלוּ שְׁעָה אַחַת. וְלִכְּנֵן כְּשֹׁמֵךְ גְּאֻלָּה לְתַפְלָה, צְרִיךְ לְאַחֲזוֹ בּוֹ וּלְדַבֵּר עִמּוֹ בְּלַחֲשׁ, בְּסוּד, שְׁלֵא יִתְרַחֵק מִעֲמֻנּוֹ וְלֹא יַעֲזֹב מִעֲמֻנּוֹ, וְלִכְּנֵן כְּתִיב (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּה' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם. (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שְׂפָכָה לוֹ אֲשֶׁרִי הָעַם שְׂהִי אֱלֹהֵיו.

בְּהִיָּא שְׁעֵתָא, קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְחַבְרַיָּא אוּף הַכִּי קָמוּ וְאָזְלוּ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָבוּי, אָבָא, עַד הָכָא הוּינָא יִתְבִּי בְּצֵלָא דְאִילָנָא דְחַיִּי בְּגִנְתָּא דְעַדְנָן. מִפְּאֵן וְלַהֲלָאָה דְאָנָן אָזְלוּ, אֶצְטְרִיךְ לָן לְמִיָּהֲרֵי בְּאַרְחוּי דְנִטְרָן אִילָנָא דָּא. אָמַר לִיהּ, אַנְתָּ תְּשַׁרִּי בְּשִׁירוֹתָא לְמִפְתַּח בְּאַרְחָא.

בְּאוּתָּה שְׁעָה קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְהַחֲבָרִים אָף כִּף קָמוּ וְהִלְכוּ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָבוּי, אָבָא, עַד כָּאֵן הֵיינוּ יוֹשְׁבִים בְּצֵל שֶׁל עֵץ הַחַיִּים בְּגִן עַדְנָן. מִפְּאֵן וְהִלָּאָה שְׁאֵנוּ הוֹלְכִים, צְרִיךְ לָנוּ לְלַכֵּת בְּדַרְכֵי הַשּׁוֹמְרִים אֶת הָעֵץ הַזֶּה. אַתָּה תִּתְחַיל בְּרֵאשִׁית לְפִתַח בְּדַרְךָ.

פְּתַח וְאָמַר, (שמות כה) וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה, כְּמָה דְאַתְמַר. בְּמֵאֵי אִיְהִי תְרוּמָה. בְּרִזָּא דְזָהָב, דְּהָא מִתְמָן אֲתַזְנַת בְּקַדְמִיתָא, בְּגִין דְּאִיְהִי גְבוּרָה תְּתָאָה, דְּאַתְיָא מִסְטָרָא דְזָהָב. וְאָף עַל גַּב דְּאַתְיָא מִסְטָרָא דְזָהָב, כֹּל עֵקֶר לֹא אֲשַׁתְּאַרְת, אֶלָּא בְּסִטְרָא דְכֶסֶף, דְּאִיְהוּ יְמִינָא. וְרִזָּא דָּא כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה, דְּאַצְטְרִיךְ לְקַבְּלָא לִיהּ בִּימִינָא וּבְשִׁמְאַלָּא, וְכֹל עֵקֶר לֹא אֲשַׁתְּאַר אֶלָּא בִּימִינָא. (ס"א וּשְׁמַאֲלָא אֲתַעֲדִי מִיָּנָה וְלֹא וּכְוִי) וּשְׁמַאֲלָא אֲתַעֲר יְמִינָא, וְלֹא אֲתַדְּבַק בֵּיהּ, בְּגִין דְּאִיְהוּ אֲתִיְהִיב בֵּין יְמִינָא וּשְׁמַאֲלָא, וּשְׁמַאֲלָא אֲתַאֲחִיד תְּחוּתִיהּ, וְיְמִינָא אֲתַאֲחִיד בֵּיהּ לְעִילָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שיר השירים ב) שְׁמַאֲלוּ תַּחַת לְרֵאשֵׁי וְיִמִּינוּ תַּחֲבַקְנִי. זָהָב וְכֶסֶף, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (חגי ב) לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב, וְהָא אַתְמַר.

פְּתַח וְאָמַר, וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה, כְּמוֹ שְׁנָאֲמַר. כְּמָה הִיא תְרוּמָה? בְּסוּד הַזָּהָב, שְׁהֵרִי מִשֶּׁם נְזוּנָה בְּתַחֲלָה, מִשּׁוֹם שֶׁהִיא גְבוּרָה תַּחֲתוֹנָה שְׂבָאָה מִצַּד הַזָּהָב. וְאָף עַל גַּב שְׂבָאָה מִצַּד הַזָּהָב, כֹּל עֵקֶר לֹא נִשְׁאַרְת, אֶלָּא בְּצַד הַכֶּסֶף, שֶׁהוּא יְמִין. וְסוּד זֶה כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה שְׁצְרִיךְ לְקַבְּלָהּ בְּיְמִין וּבְשִׁמְאַל, וְכֹל הָעֵקֶר לֹא נִשְׂאָר אֶלָּא בְּיְמִין, (וְהַשְׁמַאֲלָא יַעֲזֹב מִמֶּנָּה וְלֹא וּכְוִי) וְהַשְׁמַאֲלָא מְעוּרָר אֶת הַיְמִין וְלֹא נִדְּבַק בּוֹ, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא נִתָּן בֵּין יְמִין וּשְׁמַאֲלָא, וְהַשְׁמַאֲלָא נִאֲחֲזוּ תַּחֲתֵיו, וְיְמִין נִאֲחֲזוּ בּוֹ לְמַעְלָה, כְּמוֹ שְׁנָאֲמַר (שיר ב) שְׁמַאֲלוּ תַּחַת לְרֵאשֵׁי וְיִמִּינוּ תַּחֲבַקְנִי. זָהָב וְכֶסֶף - כְּמוֹ שְׁנָאֲמַר (חגי ב) לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב, וְהֵרִי נִתְבָּאָר.

וְנַחֲשֵׁת - זֶהוּ צְבַע כְּגוֹן הַזָּהָב, מִשּׁוֹם שֶׁנִּצְבַּע מִגּוֹן זָהָב וּמִגּוֹן כֶּסֶף. וְלִכְּנֵן מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת קָטָן. לְמָה הוּא קָטָן? כְּמוֹ שְׁנָאֲמַר

וְנַחֲוִשֵׁת, דָּא אִיְהוּ גּוֹוֹן כְּגוֹוֹנָא דְזָהָב, בְּגִין דְּאַצְטְבַּע מִגּוֹוֹן זָהָב וּמִגּוֹוֹן דְכֶסֶף. וְעַל דָּא מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת קָטָן. אָמַי אִיְהוּ קָטָן.

כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (מלכים א ח) כִּי מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לְפָנַי יִי קָטָן מִהֵכִיל אֶת